

De IJzeren Eeuw Een nieuwe wereld

Leeftijd: 16-18 jaar

Niveau: VO bovenbouw

Samengevat

In deze uitzending staan twee wereldberoemde Nederlandse wetenschappers centraal. De formules van de natuurkundige en Nobelprijswinnaar Lorentz vormden de basis van de theorieën van Einstein. Eugene Dubois ging op zoek naar de missing link, de schakel tussen aap en mens. Hij vond in Indië een schedel en botten van de zogenaamde Java-mens. Maar in zijn tijd ondervond hij veel tegenstand, de evolutietheorie was controversieel. Ook aandacht voor het HBS, een opleiding met 'nieuwe' vakken om de moderne kennis te verspreiden.

Vakgebied

Geschiedenis

Kernbegrippen

Evolutietheorie - elektriciteit - HBS

Kerdoel

Deze video sluit aan bij het examenprogramma geschiedenis, domein B Oriëntatiekennis. Tijdvak 8.

Verdieping

Deze video is onderdeel van de serie 'De IJzeren eeuw'. Op de programmapagina op Schooltv.nl staan nog meer videoclips over bijvoorbeeld [Einstein](#) en over de [evolutietheorie](#). Bij de tentoonstelling in het Amsterdam Museum 'De IJzeren Eeuw' van 2015 zijn 6 werkbladen gemaakt voor eindexamenklassen vmbo en havo/vwo onder- en bovenbouw. De docentenhandleiding en werkbladen kunt u [hier](#) downloaden.

Antwoorden

1a elektriciteit, **1b** het idee dat de mens afstamt van de aap, **2a** Einstein en Lorentz, **2b** Einstein baseerde zijn theorieën over ruimte en tijd op de formules van Lorentz. Einstein bewonderde Lorentz enorm. **3** tropisch gebied, aanwezigheid van mensapen, **4a** economie, biologie, natuurkunde, etc. **4b** de gymnasia, **4c** Vanwege hun aandacht voor klassieke talen en filosofie. **5** De evolutietheorie is in sommige streng gelovige kringen nog steeds controversieel. **6** Eigen antwoord. We leven nu in tijd van technologische revolutie, op school zouden nu vakken als programmeren etc. gegeven kunnen worden.

Kijkvragen

- 1** In deze tijd kregen mensen te maken met revolutionaire vernieuwingen.
 - a** Welke uitvinding was revolutionair?
 - b** Welk idee was revolutionair?



- 2a** Wie zijn deze mannen?
 - b** Leg de relatie tussen deze twee mannen uit.
- 3** Waarom ging Dubois juist op Java op zoek naar de missing link? Kruis de twee voorwaarden aan.
 - Tropisch gebied.
 - Vriendelijke bevolking.
 - Aanwezigheid van mensapen.
 - Plek waar Darwin geweest was.
- 4a** Welke vakken waren 'nieuw' op het HBS?
 - b** Welke scholen werden de 'scholen van het verleden' genoemd?
 - c** Waarom?
- 5** Waarom is de schedel van de Javamens in Naturalis zo goed beveiligd?

Verdiepingsvraag

- 6** Wat denk jij, zijn onze huidige scholen ook 'scholen van het verleden'? Welke revolutionaire vernieuwingen zijn er nu? Welke nieuwe schoolvakken zouden daarbij horen?